

„De Vogezen”.



N. Roorda van Eijsinga:

De Vogezen en heimwee naar de Lente

Weinig meer dan zo'n 200 km van onze landsgrenzen ligt het berggebied van de Vogezen met toppen zoals de *Honeck* (1366 m) en de *Grand Ballon* (1424 m), die zich verheffen boven de boomgrens. Langs de toppen, vrijwel over de hoge kam van het gebergte, is een fraaie autoweg gebouwd, de „route des crêtes”. Deze weg markeert vrijwel de boomgrens en voert beurtelings over schrale bergweiden („les chaumes”) en door bosachtige gedeelten met kromme, grillig vervormde en door korstmos bizar versierde beuken, die de uitlopers zijn van het woud op de berghellingen. Tussen de chaumes en de bosachtige gedeelten door ontspringen overal bronnen en waterloopjes, die aanstonds weer verdwijnen in prachtige veentjes. Daarboven is het de hele zomer altijd nog een klein beetje lente. Wanneer de toerist gedurende de grote vakantie in de Vogezen doordringt, is het midzomer. Een beetje onwennig ziet hij de hem te koop aangeboden prentbriefkaarten; een aantal sneeuwlandschappen en hellingen vol met grote gele narcissen en lieve feestelijk uitgedoste meisjes-van-het-land. Echte narcissen zijn echter zelfs in de bloemenwinkels allang niet meer te vinden. Maar als we dan omhoog klimmen, dan schijnt het toch, dat de

kalender terugloopt. Beneden stond zostraks de Pijlbrem (*Genista sagittalis*) nog in vrucht, boven is de bloei nog maar net begonnen. De Alpenanemoon (*Pulsatilla alpina*) verrast ons met zijn vrachtpluis en als we bijna helemaal boven op de Honeck rondscharrelen, vinden we zelfs nog vele bloemen en knoppen!

Op de chaumes prijken hoog opgebloeide Gele gentianen (*Gentiana lutea*). Tenslotte vinden we aan de oostzijde in een diepe ketelvormig uitgeslepen dalrand een hele serie planten nog volop in bloei. Blijkbaar heeft het tot in juli geduurd, vóór dat de zon ook op deze laatste wijkplaatsen van de sneeuw de flora tot nieuw leven kon wekken. We vinden er de Turkse lelie (*Lilium mástagon*), Gele monnikskap (*Aconitum lycoctonum*), Prachtanjer (*Dianthus superbus*), Zonneroosje (*Helianthemum nummularia*), *Orchis globosa*, *Saxifraga aizoon*, enz. Dan zijn we tevens aan het eind van onze ontdekkingstocht. Wat er blijft is het heimwee naar het echte voorjaar, wanneer de hellingen volop bloeien en de gele narcissen er niet alleen maar op een plaatje staan, wanneer boven op de berg de sneeuw nog wegsmelt onder de stralen van een warm meizonnetje.

Nog sterker wordt dit gevoel bij een bezoek aan de kalkweiden in het gebied van Rouffach in de zuidoostelijke Vogezen. Daar zijn geen chaumes of bergweiden, maar op de Bollenberg (362 m), de Zinnkoepfle (481 m) en nog enkele heuvels liggen boven de wijngaarden prachtige, kalkrijke bloemenweiden. Deze vegetatie behoort tot het *Xerobrometum erecti*, voor ons land alleen in Limburg spaarzaam gevonden (o.a. op de afgegraven St. Pieterberg). In deze vegetatie komen onder meer voor: Zonneroosje, *Dyanthus*- en *Tunica*-soorten, Bosvogeltje (*Cephalanthera damasonium*), Berggamander (*Teucrium montanum*), *Allium sphaerocephalum*, *Globularia eleganta* en Graslelie (*Anthericum ramosum*).

In de zomer is deze vegetatie al iets over zijn hoogtepunt heen; vele planten tonen een spaarzame nabloei of zelfs alleen uitgebloeide restanten. Maar in de vóórzomer, omstreeks Pinksteren, moeten deze bloemenweiden wel van een bijzondere glorie zijn. Dan moet bovendien tussen de wijngaarden ook de Wilde tulp (*Tulipa silvestris*) niet al te moeilijk te vinden zijn.

Vogezen... heimwee naar de lente...

Dit jaar gaan we het anders doen. De Vogezen en de lente: Autorally Pinksteren 1958. Tot ziens bij de route des crêtes.

Literatuur:

E. Issler: Vegetationskunde der Vogezen. Jena 1942.

Michilinkaart MG2, 1 à 200.000.

Carte des Vosges, feuille de Munster. Le club Vosgien 1952 (overdruk van de betreffende stafkaarten) 1 à 50.000.

